

Stopp raseringen av fødetilbudet

Vedtatt av SVs landsstyre 26. november 2022.

27. april i år var en historisk dag, dagen da brukerorganisasjoner og fagorganisasjoner samlet seg om å overlevere 7 felles krav til en bedre fødselsomsorg til helseministeren. Ministeren tok imot disse kravene, men med høstens varslede kutt i fødselsomsorgen landet over later det ikke til at hun har lyttet til dem.

Nylig gikk leder i Jordmorforbundet NSF ut og slo full alarm om sikkerheten til fødende kvinner i hele landet. Sommerstenginger i fire og åtte uker har dessverre blitt mer og mer vanlig landet over. Nå diskuteres ytterligere kutt i fødetilbudet i flere helseforetak, blant annet i Helgelandssykehuset. Dette beregner de å spare 3,2 millioner på.

Noen av de periodevise stengingene av fødetilbud rundt om i landet har blitt begrunnet fra foretakenes side med mangel på bemanning. Jordmorforbundet NSF sine undersøkelser viser allikevel at bare 1/3 av nyutdannede jordmødre får tilbud om hel stilling.

Det er krise i økonomien i flere helseforetak, og flere store, kuttprosesser på gang. Med dagens finansieringsmodell er fødsler lite lønnsomt, og føde og barsel er særlig sårbart for kutt: Ikke bare uforsvarlige fødeforhold, men også det dette fører til i form av skader, stress, traumer og fødselsdepresjoner. Ifølge tall fra 2019 manglet følgetjenesten i 77 av landets kommuner. I 2022 er det 12 år siden denne tjenesten ble lovpålagt å tilby fødende med lang reisevei. Ytterligere kutt i fødetilbudet vil føre til at flere får lang reisevei, mens følgetjenesten mange steder fortsatt ikke på plass. Ser vi dette i sammenheng med pågående kutt i prehospitaltjenester, vil det føre til at det blir farligere å føde i Norge.

I Hurdalsplattformen sier regjeringen at de vil ha en gjennomgang av fødselsomsorgen, og styrke både fødetilbudet og følgetjenestene for fødende med lang reisevei. Allikevel har helseministeren så langt nektet å gripe inn i de pågående kuttprosessene landet over.

Tirsdag denne uka samlet barselopprøret seg igjen til demonstrasjon foran stortinget, mot kutt i fødetilbud landet over. Det er på tide at helseministeren faktisk lytter til og tar skikkelig grep om situasjonen. Foretaksmodellen er både dyr og dårlig, og innebærer en økonomisk styring av helsetjenestene som ikke gagnar innbyggerne. Det er på tide å begrave Aps hjertebarn - det nytter ikke med plaster på et gapende, åpent sår.

- SV mener der regjeringsoppnevnte utvalget som har fått i oppdrag å se på endringer innafor foretaksmodellen også må få en klar instruks om å utrede alternativer til foretaksmodellen
- SV ber om at helseministeren griper inn med strakstiltak for å stanse de pågående kuttene i fødetilbud rundt om i landet.